

Dubbii limaana Diigu-Kutaa 9.2

Description

Akkaata Kitaabban Rabbii oltaâ€™aa irraa buâ€™an mormuun ykn itti qoosun kufrii itti taâ€™uu

Akkaatan kitaabban Rabbii oltaâ€™aa irraa buufaman mormuun ykn isaanitti qoosun kufrii fi wantoota iimaana diigan keessaa itti taâ€™u kutaa darbee keessatti ilaalu jalqabne jirra. Ammas itti fufuun ni ilaalla. Kitaabban Rabbiin irraa buâ€™anitti qoosun ykn mormuun kufriidha.

Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa ni jedha:

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِعَايَاتِنَا وَأَسْتَكَبُرُوا عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِيهَا خَلِدُونَ

٣٦

â€œDhugumatti, warroonni aayaata (keeyyattota) Keenya kijibsiisanii fi isaan irraa of tuulan, isaan sun warra ibiddaati. Isaan yeroo hundaa achi keessa turu.â€ Suuratu Al-Aâ€™araaf 7:36

Ammas ni jedha:

﴿وَمَا يَجْحَدُ بِعَايَاتِنَا إِلَّا الْكَفِرُونَ﴾

â€œKaafiroota malee keeyyattoota Keenya kan mormu hin jiru.â€ Suuratu Al-Ankabuut 29:47

Qoostota ilaachise aayaata dhufan keessaa:

وَإِذَا عِلِمَ مِنْهُ أَيَّتِنَا شَيْئًا أَتَخْذَهَا هُزُوًّا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

â€œYommuu keeyyattoota keenya irraa waa beeke, qishnaa (qoosa) isaan godhata. Isaan sun adabbii salphisaatu isaaniif jira.â€ Suuratu Al-Jaasiyah 45:9

Ibn Taymiyaan ni jedha: â€œWaaâ€™ee nama aayaata (keeyyattoota) Rabbii irraa wayitti baace (quose) ilaachisee Shaafiaâ€™in ni gaafatame. Innis â€œkaafiraâ€™echuun deebise. Akka ragaatti aayata tana dhiyeesse: â€œYoo isaan gaafatte, dhugumatti [akkana] jedhu: â€œNuti haasawatti kan seennu fi taphannu qofa turre.â€ Jedhi, â€œSila Rabbiitti, keeyyattoota Isaatti fi Ergamaa Isaatti qishnaa (qoosaa) turtanii?â€ Rakkoo hin dhiyefatinaa! Erga amantanii booda kafartanii jirtu.â€ Suuratu

---

At-Tawbah 9:65-66

Ibn Taymiyaan ni jedha: kuni Rabbiitti, aayaata (keeyyatoota) Isaatti fi Ergamaa Isaatti qoosun kufrii akka taâ€™e aayah (keeyyata) jala murtee dubbattuudha.â€“(As-Saarimul Masluul fuula 513, fuula 31)

(B)-Kitaabban buufamanitti amanuun isaan mirkaneessuu fi dhugoomsu of keessatti qabata. Shakkii hin qabu, isaan mormuun mirkaneessuu fi dhugoomsu kana diiga. Kitaabban buâ€™an mormuun dubbii qalbii diiga. Dubbiin qalbii kunis dhugoomsudha. Akkasumas, dubbii arrabaa diiga. Dubbiin arrabaa kunis mirkaneessudha.

Ammas, kitaabban buufamanitti amanuun isaan ol guddisuu fi kabajuu of keessatti qabata. Dhugumatti, kitaabban kanniinitti qoosun ol guddisuu fi kabajuu kana waliin bakka tokkotti hin taâ€™an. Akkuma iimaana alaa arrabaan dubbatumu diigu, hojii qalbiis diiga.

(C)-Kitaabban samii buâ€™an mormuun sifaata Rabbii oltaâ€™aa keessa sifata (amala) dubbii mormuu of keessatti qabata. Sifata kana dhabamsiisuun maqaalee Rabbii keessatti jallachuu, waaâ€™ee Rabbii ilaachisee yaada badaa qabaachu fi guddinna Isaaf malu ol guddisuu dhiisu irraayyi.

(Namniakkana jechuun gaafi gaafachu dandaâ€™a, â€œKitaabban akka Tawraat, Zabuur, Injiil harka namootaatin jijjiramanii jiru. Akkamitti kanniinitti amanuun taâ€™aa?â€“Deebiin isaa kana fakkaata: Kitaabban darbanitti amanuun amanuu dimshaasha taâ€™eedha. Kana jechuun, qalbiidhaan kitaabban akka tawraat, zabuur fi injiil **jijjiramuun dura** Rabbiin akka buuse amanuu fi isaan keessatti odeeefannoo dhugaa hin jijjiramne dhugoomsudha.[\[1\]](#))

(Qurâ€™aanatti amanuun immoo amanuu (iimaana) balâ€™innaan taâ€™uudha. Kana jechuun qalbii fi arrabaan Qurâ€™aana kana mirkaneessu, wanta isa keessatti dhufe hordofuu fi dhimma xiqqaa guddaa keessatti murtii isarrraa barbaadudha.[\[2\]](#) Qurâ€™aanni kitaabban darban hunda waan shaaref, haala guutuu taâ€™een isatti amanuun dirqama.)

Aalimman namni Qurâ€™aana irraa waa kijibsiise akka kafaruu irratti wali galanii jiru. Mee isaan keessaa dubbii isaanii muraasa haa eerru.

Aliyy ibn Abi Xaalib radiyallahu anhu ni jedha: Namni Qurâ€™aana irraa qabee takkatti kafaree, guutuu issaatti kafaree jira.â€“ (Hikaayatul Munaaziratu fil Qurâ€™aani maâ€™a baâ€™adi ahlij Bidâ€™i-fuula 33)

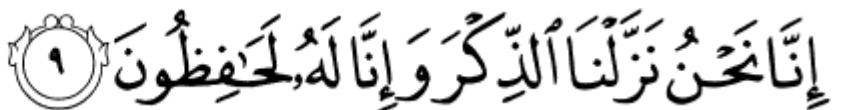
Abdullah Ibn Mubaarak n jedha: â€œNamni Qurâ€™aana irraa qabee takkatti kafaree, guutuu issaatti kafaree jira. Namni â€œani laam tanatti hin amanuâ€¢jedhe, kafaree jira.â€“ (Fataawaa ibn Taymiyah 4/182)

Ibn Baxxah ni jedha: â€œAkkuma kana wanta Ergamtooni Rabbiin irraa fidan hundatti amanuu fi dhugoomsun dirqama taâ€™uu, wanta Rabbiin azza wa jalla jedhe hundatti amanuu fi dhugoomsun dirqama taâ€™a. Inni haqa barbaachisaa taâ€™eedha. Osso namtichi wanta tokko malee wanta Ergamtooni fidan hundatti amanee, wanta kana deebisuu (itti amanu diduu) issaatiif aalimmaan hunda biratti kaafira taâ€™a.â€“ Ammas ni jedha: Namni Qurâ€™aana irraa aayah takkatti ykn qabee takka

kijibsiise. Yookiin wanta Ergamaan Sallallahu aleyh wassalam fidee irraa waa deebise, inni kaafira.â€ (Al-Ibaanatu Sughraa fuula 211, 201)

Ibn Taymiyaan ni jedha: â€œNamni Qurâ€™aana irraa aayaatni hirâ€™atan ykn dhokfaman jedhe, kufrii isaa keessa kilaafni (garaagarummaan yaada) hin jiru.â€ (As-Saarimul Masluul fuula 586)

(Namni Qurâ€™aana irraa aayaanni hirâ€™atan ykn dhokfaman jedhe ni kafara. Sababni isaas, namni Qurâ€™aana irraa aayaatni hirâ€™atan ykn dhokfaman jedhu, aayah tana kijibsiisaa fi mormaa jira:

â€œ**Dhugumatti, Numatu Qurâ€™aana buuse, dhugumatti Numatu isa tiiksas.**â€ (Suuratu Al-Hijr 15:9)

Kana jechuun Dhugumatti Numatu Qurâ€™aana Nabii Muhammad sallallahu aleyh wassallam irratti buusee. Waa irraa hirâ€™ifamu ykn isatti dabalamuu irraas dhugumatti Qurâ€™aana ni eegna.)

Akkuma *namni aayata Qurâ€™aana kijibsisee fi morme kafaru, namni aayata Qurâ€™aanatti qooses (qishnaa godhates) ni kafara*. Ragaan kanaa: â€œYoo isaan gaafatte, dhugumatti [akkana] jedhu: â€œNuti haasawatti kan seennu fi taphannu qofa turre.â€ Jedhi, â€œ**Sila Rabbiitti, aayaata (keeyyattoota) Isaatti fi Ergamaa Isaatti qishnaa (qoosaa) turtanii?**â€ Rakkoo hin dhiyefatinaa! **Erga amantanii booda kafartanii jirtu.**â€ Suuratu At-Tawbah 9:65-66 Asitti keeyyattoonni Isaa Aayaata Qurâ€™aanati.

---

[1], Al-Imaanu haqiqatuh, khawaarimuh, nawaqiduh inda ahli sunnati wal jamaâ€™a-fuula 262, Abdullah bin Abdulhamid Al-Asarii, sharih Usuulu Salaasaa-94, Ibn Useymiin [2] madda olii â€œ**Nawaqidul Iimaani al-qawliyah wal amalayah**â€ fuula 200-â€ Abdulaziz bin Muhammad

Date Created

June 1, 2020

Author

admin